

Fundacja „Ośrodek Rozwoju Kompetencji Akademickich”

AREA NAUKI

kwartalne międzynarodowe czasopismo naukowe

LUBLIN 2023

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

dr **Yuriy Hofman – Przewodniczący Rady Redakcyjnej** (Wołyński Narodowy Uniwersytet im. Lesi Ukrainki)

prof. dr hab. **Jerzy Kopel** (Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu, Polska)

dr hab. **Rafał Sura** prof. KUL (Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

prof. dr hab. **Andrii Dukhnevych** (Kierownik katedry nauk cywilnoprawnych, Wołyński Narodowy Uniwersytet im. Lesi Ukrainki)

prof. dr **Eduard Kisiliuk** (National Academy of Internal Affairs of Ukraine)

dr **Jan Telus** (Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach)

doc. dr **Ewa Jasiuk** (Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego, Wyższa Szkoła im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie)

doc. dr **Julia Fidria** (Kierownik Katedry Prawa i Postępowania Karnego, Wołyński Narodowy Uniwersytet im. Lesi Ukrainki)

RECENZENCI:

prof. dr hab. **Marcin Szewczak** prof. KUL (Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

prof. dr hab. **Jolanta Góral-Półrola** (Rektor Staropolskiej Akademii Nauk Stosowanych w Kielcach, członkini zarządu Polskiego Towarzystwa Neuropsychologicznego)

prof. dr hab. **Alexander Bradul** (Kryvyi Rih National University, Ukraine)

prof. dr n.med., Psycholog **Danuta Kossak** (Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach, Polska)

dr **Wacław Kotliński** (Dyrektor Instytutu Nauk Ekonomicznych, Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach, Polska)

REDAKCJA:

Albert Gofman (sekretarz redakcji, redakcja językowa, język ukraiński)

Julian Hofman (redakcja językowa, język polski)

Ruslana Smolinska (redakcja językowa, język angielski)

Wydawca:

Fundacja „Ośrodek Rozwoju Kompetencji Akademickich”

20-023 Lublin, ul. Fryderyka Chopina 41/2, tel: +48 515 676 500

KRS 0000651857 NIP 7123325074 Regon 366073308

Nakład: papier - 100 egz., na CD-ROM - 100 egz.

DRUK:

DMK Studio s.j

Aleksandra Świętochowskiego 38, 20-467 Lublin, Polska.

ISSN 2544-1035

„AREA NAUKI” to kwartalne, międzynarodowe czasopismo naukowe wydawane przez Fundację „Ośrodek Rozwoju Kompetencji Akademickich”. Treści niniejszej publikacji stanowią własność intelektualną poszczególnych autorów, za które każdy z nich odpowiada. Fundacja nie ponosi odpowiedzialności za treść i sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

SPIS TREŚCI

- 5 ----- **Bosniuk Oksana**
SPECYFIKA ROZWOJU USTAWODAWSTWA O KWITACH
ROLNYCH W UKRAINIE
- 15 ----- **Chorna Anastasiia, Lenher Yana**
RÓWNOŚĆ PRAW KOBIET I MEŻCZYŹN DO ALIMENTÓW I
WSPARCIA DZIECI W PRZYPADKU ROZWODU
- 27 ----- **Chvaliuk Halyna, Hrubinko Vasyl**
DYNAMIKA LICZBY KOMÓREK ALG
JEDNOKOMURKOWYCH CHLORELLA VULGARIS BEIJER
W WARUNKACH NATURALNYCH W ZALEWIE „STAW
TARNOPOLSKI”
- 42 ----- **Demchuk Anton**
PRAKTYCZNE I PRAWNE PRZESZKODY WE
WPROWADZENIU „INTELIĞENTNYCH KONTRAKTÓW”
JAKO FORMY ZAWIERANIA UMÓW
- 51 ----- **Fidria Julia, Krykunov Oleksandr**
UCZCIWOŚĆ SĘDZIEGO I JEJ WERYFIKACJA: DO KWESTII
SKUTECZNOŚCI
- 63 ----- **Husak Andrii**
SKUTECZNOŚĆ I PERSPEKTYWY WDRAŻANIA ŚRODKÓW
ZAPOBIEGAWCZYCH W SYSTEMIE PROBACJI DLA
PRZESTĘPCÓW NIELETNICH: ANALIZA PODEJŚĆ
TEORETYCZNYCH
- 75 ----- **Levchuk Volodymyr**
OGRANICZENIE DOSTĘPU DO WYMIARU
SPRAWIEDLIWOŚCI NA ETAPIE POSTĘPOWANIA
PRZYGOTOWAWCZEGO W OKRESIE STANU WOJENNEGO
- 84 ----- **Karpińska Nataliia, Lizun Valentyn**
KONFLIKT INTERESÓW W KONTEKŚCIE
PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI: ISTOTA I MECHANIZM
ROZSTRZYGANIA
- 93 ----- **Mokhniuk Maksym**
UMOWY ELEKTRONICZNE: PROCEDURY PRAWNE,
PROBLEMY I PERSPEKTYWY
- 102 ----- **Mykolaichuk Anzhela**
SPECYFIKA KSZTAŁTOWANIA GOTOWOŚCI NAUCZYCIELA
DO ZAPEWNIENIA SKUTECZNEJ INTERAKCJI W
PROCESIE PODYPLOMOWEGO KSZTAŁCENIA
PEDAGOGICZNEGO: DOŚWIADCZENIE KRAJOWE I
ZAGRANICZNE

- 112** ----- **Provalna Neonila**
TRUDNOŚCI SPOŁECZNO-ADAPTACYJNE U DZIECI ZE
SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI W WIEKU
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
- 122** ----- **Provalna Neonila**
INTERAKCJA NAUCZYCIELA SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z
DZIEĆMI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI
Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU (ASD)
- 132** ----- **Riabykh Nataliia**
ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI PRZEWOŹNIKA ZA
NIEWYKONANIE LUB NIENALEŻYTE WYKONANIE
ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z UMOWY PRZEWOZU
DROGOWEGO TOWARÓW
- 140** ----- **Spiesivtsev Denys**
PROBLEMY OCHRONY PRAW DO NIERUCHOMOŚCI WE
WSPÓŁCZESNYCH KONFLIKTACH ZBROJNYCH
- 147** ----- **Starchuk Oksana**
DUALISTYCZNA NATURA NOTARIATU
- 155** ----- **Stepchuk Mykola**
CECHY SUBIEKTYWNEGO SKŁADNIKA MECHANIZMU
ODSZKODOWANIA ZA SZKODY SPOWODOWANE
ZNISZCZENIEM LUB USZKODZENIEM NIERUCHOMOŚCI
W TRAKCIE DZIAŁAŃ WOJENNYCH
- 165** ----- **Zhuk Ilona**
PRAWNOMIĘDZYNARODOWE ASPEKTY
PRZECIWDZIAŁANIA LEGALIZACJI (PRANIU) DOCHODÓW
POCHODZĄCYCH Z PRZESTĘPSTW

Starchuk Oksana

*doktor nauk prawnych, docent,
docent Katedry Dyscyplin Cywilnoprawnych
Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu
im. Leśi Ukrainki*

*(Старчук Оксана Володимирівна
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін,*

*Волинський національний університет
імені Лесі Українки*

ORCID 0000-0003-2816-9951

Web of Science ResearcherID AAR-6710-2021)

ДУАЛІСТИЧНА ПРИРОДА НОТАРІАТУ

У статті досліджено сутність та зміст приватно-правових та публічно-правових аспектів нотаріату, які характеризують його унікальну дуалістичну природу. Визначено ознаки приватно-правового характеру нотаріату (незалежне здійснення повноважень з метою охорони та захисту прав і законних інтересів осіб у приватноправовій сфері; надання додаткових послуг правового та технічного характеру, які не пов'язані із вчиненими нотаріальними діями; складання проєктів документів; надання консультацій правового характеру тощо). З'ясовано публічно-правовий зміст нотаріату, який полягає у тому, що держава делегує повноваження нотаріусу, зокрема, щодо здійснення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, фінансового моніторингу тощо.

Ключові слова: нотаріат, дуалізм, приватно-правовий, публічно-правовий.

Постановка наукової проблеми та її значення. Уповноважені державою посадові особи, виконуючи нотаріальну функцію, посвідчують права та факти, що мають юридичне значення з метою надання їм юридичної вірогідності. Діяльність нотаріату характеризується наявністю приватно-правових та публічно-правових ознак, сутність та зміст яких є доцільним проаналізувати, адже вони є свідченням його унікальної дуалістичної природи.

Аналіз останніх досліджень даної проблеми. Окремі аспекти приватно-правового та публічно-правового змісту нотаріату є предметом дослідження В.М.Бесчастного, В.В.Баранкової, М.С.Долинської, К.Ф.Досінчук, Н.В.Ільєвої, Ю.П.Ільїної, В.В.Комарова, О.В.Коротюк, А.В.Лила-Барської, М.О.Німак, У.О.Палієнко, С.Г.Пасічник, Л.К.Радзівської, Л.С.Сміян, В.Ф.Усенка, С.Я.Фурси, Є.І.Фурси, П.Г.Хоменка, О.В.Філонової, К.І.Чижмарь, В.М.Черниша, В.Г.Шишленко та ін.

Однак, проведені дослідження стосуються, переважно, публічно-правового характеру нотаріату, проте недостатньо уваги приділено аналізу правового регулювання його особливої дуалістичної природи.

Метою статті є дослідження приватно-правового та публічно-правового змісту нотаріату, визначення його сутності на основі аналізу законодавства України про нотаріат.

Для реалізації поставленої мети доцільно виконати такі **завдання:**

- проаналізувати законодавче та доктринальне визначення поняття нотаріату;
- з'ясувати приватно-правовий характер нотаріату;
- визначити сутність та зміст публічно-правової природи нотаріату;
- сформулювати власні висновки та конкретні пропозиції щодо поєднання приватно-правового та публічно-правового характеру нотаріату, що характеризує його унікальну дуалістичну природу.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Згідно ст. 1 Закону України «Про нотаріат» нотаріат в Україні – це система органів і посадових осіб, на яких покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені Законом України «Про нотаріат», з метою надання їм юридичної вірогідності [1].

Поділяють законодавче визначення поняття нотаріату С.Я.Фурса, К.Ф.Досінчук, які розглядають його як сукупність нотаріальних органів, на яких покладено обов'язок вчинення нотаріальних дій (здійснення правоохоронної та правозахисної функції), регулювання та контролю за їх організацією, захисту прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, що мають здійснюватись відповідно до чітко визначеного змісту і процесу, передбаченого чинним законодавством України [2, с. 37; 3, с. 132].

Як система державних органів і посадових осіб, які діють з визначеною законом метою шляхом виконання певних завдань, реалізуючи конкретні функції, маючи певну організаційну побудову у формі організаційної структури розглядають нотаріат і Д. Вдовічена та О. Меленко [4, с. 89].

У свою чергу, у більш широкому розумінні щодо суб'єктного складу визначає нотаріат О. Л. Статюк, зауважуючи, що це сукупність уповноважених державою суб'єктів, діяльність яких спрямована на забезпечення реалізації охорони та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, територіальних громад та держави у нотаріальній сфері [5, с. 104].

Однак, доктринальне розуміння нотаріату не завжди є відображенням чи конкретизацією його законодавчого визначення через систему органів і посадових осіб, які займаються нотаріальною діяльністю. Зокрема, О. В. Коротюк під нотаріатом розуміє правовий інститут, що забезпечує реалізацію, охорону та захист прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, територіальних громад, а також держави через належне здійснення уповноваженими державою особами своїх повноважень у сфері нотаріальної діяльності, реалізації їхніх прав і обов'язків у зазначеній сфері з підстав, у межах і з метою, встановлених законом [6, с. 9]. Тотожну позицію поділяють і Л.С.Сміян, Ю.В.Нікітін, П.Г.Хоменко [7, с. 12].

В.Г.Шишленко визначає нотаріат як інститут громадянського суспільства, що представляє собою самоврядне професійне співтовариство нотаріусів, наділених владними повноваженнями, які здійснюють від імені України публічну діяльність по реалізації функції держави, щодо захисту прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб і суспільства вцілому, шляхом вчинення нотаріальних дій на принципах професіоналізму, неупередженості та незалежності [8, с. 973].

Ми погоджуємось із доктринальним розумінням нотаріату, яке запропонували В. О. Зуєва, А. М. Аксьонова, Н. А. Кальницька, а саме нотаріат – це сукупність правових норм, які регулюють на основі поєднання публічних і приватних інтересів суспільні відносини в сфері організації нотаріату і нотаріальної діяльності з метою укріплення і захисту цивільних прав та інтересів приватних осіб [9].

Визначимо приватно-правовий та публічно-правовий зміст нотаріату в Україні, що характеризуватиме його дуалістичну природу. На приватно-правовий характер нотаріату вказує здійснення незалежно своїх повноважень уповноваженими державою особами у сфері нотаріальної діяльності щодо охорони та захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у приватноправовій сфері, однаковою мірою охороняючи інтереси кожної із сторін. Окрім цього, нотаріус є незалежним консультантом осіб, які звертаються до нього, надаючи, згідно ст. 4 Закону України «Про нотаріат» [1], додаткові послуги правового та технічного характеру, які не пов'язані із вчиненими нотаріальними діями, складанні проектів документів, наданні консультацій правового характеру як представник вільної юридичної професії.

Під публічно-правовим статусом нотаріату Д.Вдовічена, О.Меленко розуміють його положення в ієрархії органів публічної адміністрації, яке створює умови для забезпечення спроможності органів нотаріату своїми діями (актами) породжувати, змінювати або припиняти певні правовідносини у зв'язку з вчиненням нотаріальних дій [10, с. 89].

У свою чергу, А. Єфіменко зауважує, що, виконуючи делеговані державою функції публічно-правового характеру, нотаріат став тією інституцією, яка забезпечує як «укріплення (зміцнення)» цивільних прав через підтвердження їх правомірності та достовірності, так і їх охорону та захист [11, с. 3].

На публічно-правову природу нотаріату вказує і Г.Ю.Гулевська, яка акцентує увагу на тому, що захищаючи суб'єктивні права і законні інтереси фізичних і юридичних осіб, фіксуючи і посвідчуючи безспірні права осіб, нотаріат сприяє створенню ефективних умов для розпорядження власністю і її охорони та наданню суб'єктивним правам публічної сили (офіційного визнання від імені держави), з одного боку, та з іншого – здійснює делеговану від держави функцію контролю у сфері цивільного обігу [12].

Проаналізувавши положення Постанови Верховного Суду України від 12 листопада 2020 року по справі № 200/3452/17 [13] А.В.Лила-Барська підтверджує публічно-правовий статус нотаріуса, зауважуючи, що відносини між нотаріусом та особою, яка звернулась до

нього мають публічну основу, адже в таких відносинах нотаріус постає як представник держави, виконуючи делеговані державою повноваження [14, с. 132].

Публічний характер правового статусу нотаріусів в Україні доводить і С. А. Маришук, обґрунтовуючи це тим, що: нотаріуси здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг; публічні обов'язки надаються нотаріусам державою та здійснюються ними від її імені; нотаріуси прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави, при вчиненні нотаріальних дій щодо яких нотаріуси здійснюють публічно-владні функції на виконання делегованих державою публічних повноважень; принцип публічності нотаріальної діяльності заснований на делегуванні державою окремих владних функцій нотаріусам; в процесі реалізації публічних обов'язків щодо захисту інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства і держави нотаріуси забезпечують реалізацію публічного інтересу [15, с. 692].

Зокрема, згідно Правил професійної етики нотаріусів України нотаріус здійснює незалежну професійну діяльність в межах делегованих йому державою повноважень. Публічність нотаріальної діяльності полягає у вчиненні нотаріусом нотаріальних дій та надання правової допомоги в межах делегованих йому державою повноважень [16].

Окрім цього, додатковою функцією нотаріуса є здійснення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень згідно ст. 10 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», відповідно до якої нотаріус наділяється усіма повноваженнями, визначеними цим Законом для державних реєстраторів [17].

Ще однією додатковою функцією нотаріуса є здійснення фінансового моніторингу та віднесення їх до спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу відповідно до ч. 2 ст. 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [18].

Вищезазначені приклади із законодавчих актів підтверджують публічно-правовий характер нотаріату, оскільки стосується публічної сфери, у якій держава делегує повноваження нотаріусу, які відмінні від нотаріальних щодо посвідчення прав та фактів, що мають юридичне значення з метою надання їм юридичної вірогідності.

Як бачимо, для нотаріату характерним є наявність як приватних так і публічних основ його функціонування, поєднання яких вказує на його особливу дуалістичну природу.

Зокрема, О. А. Стасюк зауважує на тому, що інститут нотаріату є специфічним суб'єктом у сфері реалізації правозахисної функції держави, що зумовлено як публічно-правовим, так і приватноправовим характером його функціонування, адже організаційно-правові засади діяльності нотаріату у сфері захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб полягають у організації діяльності нотаріату, контролі за нотаріальною діяльністю, взаємодії нотаріату з органами публічної влади, здійсненні нотаріальної діяльності державними нотаріусами та іншими публічними суб'єктами відповідно до Закону

України «Про нотаріат», наданні адміністративних послуг державними та приватними нотаріусами [19, с. 105].

М. Берестецька вказує, що нотаріальна діяльність не протиставляє приватні інтереси публічним і навпаки, а утворює універсальну систему, яка нормалізує реалізацію приватних інтересів конкретних суб'єктів з інтересами держави і суспільства [20].

І. А. Гамаль акцентує увагу на тому, що відносини між нотаріусами і фізичними (юридичними) особами припускають поєднання їх особистих інтересів з публічними, тобто взаємозв'язане публічно-правове і приватно-правове регулювання. Публічний характер нотаріальної діяльності виявляється в тому, що вона здійснюється від імені держави, на користь всієї держави і суспільства вцілому, гарантуючи при цьому і створюючи умови для реалізації прав і законних інтересів будь-якого суб'єкта правовідносин [21, с. 414].

На дуалістичну природу нотаріату звертає увагу і Р.А.Майданик обґрунтовуючи це тим, що нотаріат функціонує між публічними і приватними інтересами та є сполучною ланкою між державою і громадянським суспільством [22, с. 99].

Підтримує дуалізм нотаріату і В. Г. Шишленко, який визначаючи правову природу нотаріату, звертає увагу на його унікальну дуалістичну природу, адже функціонуючи на межі публічних і приватних інтересів, нотаріат є сполучною ланкою між державою і громадянським суспільством. З одного боку, нотаріус – це особа, уповноважена державою на виконання державної функції із захисту прав і свобод громадян, діє від імені держави, з іншого – представник вільної професії, і діє у ролі незалежного юридичного консультанта сторін [23, с. 972].

Тотожну позицію висловлює і А. В. Лиля-Барська, акцентуючи увагу на тому, що суть особливого дуалістичного статусу нотаріуса розкриває зв'язок між державою та нотаріусом, адже з однієї сторони нотаріус завжди діє від імені держави, однак безпосередньої функції держави не виконує та не належить до її посадових осіб і не володіє владними повноваженнями, а з іншої сторони нотаріус є представником вільної юридичної професії та провадить свою діяльність незалежно [24, с. 133].

Ми поділяємо концепцію Н. М. Денисяк про те, що отримання розумного балансу приватного та публічного інтересу в професійній діяльності нотаріусів вбачається напрямок нормативного регулювання нотаріальної діяльності в Україні й доцільним було б прийняття не змін до Закону України «Про нотаріат», а нового закону «Про нотаріат та організацію нотаріальної діяльності в Україні», який відображав би дуалістичну приватно-публічну природу нотаріату, гарантії функціонування нотаріату та Нотаріального процесуального кодексу України [25, с. 96].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Дуалістична природа нотаріату характеризується симбіозом приватно-правових та публічно-правових начал його правового регулювання. Приватно-правовий характер нотаріату полягає у: незалежному здійсненні повноважень уповноваженими державою посадовими особами, на які покладено обов'язок посвідчувати права та факти, що мають юридичне

значення з метою охорони та захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у приватноправовій сфері, однаковою мірою охороняючи інтереси кожної із сторін; наданні додаткових послуг правового та технічного характеру, які не пов'язані із вчиненими нотаріальними діями; складанні проєктів документів; наданні консультацій правового характеру як представник вільної юридичної професії тощо. Публічно-правовий зміст нотаріату виявляється у тому, що держава делегує нотаріусу повноваження, які відмінні від його нотаріальної функції з посвідчення прав та фактів, що мають юридичне значення з метою надання їм юридичної вірогідності, зокрема, щодо здійснення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, фінансового моніторингу тощо.

Джерела та література:

1. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
2. Фурса С. Я. Нотаріат в Україні. Теорія і практика: навч. пос. К.: А.С.К., 2001. 976 с.
3. Досінчук К. Ф. Поняття, завдання та функції нотаріату в Україні: окремі аспекти. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 1. С. 131–134.
4. Вдовічена Д., Меленко О. Правова природа нотаріальної юрисдикції. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 5. С. 88–92.
5. Стасюк О. А. Адміністративно-правові засади діяльності інституту нотаріату у сфері реалізації правозахисної функції в Україні. *Приватне та публічне право*. 2018. № 2. С. 103–107.
6. Коротюк О. В. Науково-практичний коментар Закону України «Про нотаріат». Харків: Право, 2012. 641 с.
7. Сміян Л. С., Нікітін Ю. В., Хоменко П. Г. Нотаріат в Україні: навч. пос. К.: КНТ, 2009. 632 с.
8. Шишленко В. Г. Правове регулювання та організація діяльності нотаріату України. *Форум права*. 2010. № 4. С. 971–975.
9. Зуєва В. О., Аксьонова А. М., Кальницька Н. А., Нотаріат як публічно-правовий інститут охорони та захисту прав громадян. URL: <https://nau.edu.ua/>
10. Вдовічена Д., Меленко О. Правова природа нотаріальної юрисдикції. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 5. С. 88–92.
11. Єфіменко Л. В. Правова охорона цивільних прав та інтересів у нотаріальній діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К., 2013. 24 с.
12. Гулевська Г. Ю. Організаційно-правові аспекти державного регулювання нотаріальної діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Ірпінь, 2004. 19 с.
13. Постанова Верховного Суду України від 12 листопада 2020 р., судова справа № 200/3452/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92842282>.

14. Ли́ла-Ба́рська А. В. Про публічно-правовий статус нотаріуса в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 1. 2023. С. 130–134.

15. Марищук С. А. Щодо питання про публічний характер правового статусу нотаріуса: нормативно-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 9. С. 690–693.

16. Правила професійної етики нотаріусів України: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 7 червня 2021 р. № 2039/5 із змінами від 02 серпня 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-21#Text>

17. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01 липня 2004р. № 1952-IV. Відом. Верх. Ради України. 2004. № 51. Ст. 553.

18. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06 грудня 2019 р. № 361-IX. Відом. Верх. Ради України. 2020. № 25. Ст. 171.

19. Стасюк О. Л. Адміністративно-правові засади діяльності інституту нотаріату у сфері реалізації правозахисної функції в Україні. *Приватне та публічне право*. 2018. № 2. С. 103–107.

20. Берестецька М. Принцип публічності в нотаріальній діяльності. URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/8078e07d-e559-482b-997f-2452669b68dc/content>

21. Гамаль І. А. Сучасний стан розвитку системи нотаріату в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*. 2008. № 2. С. 411–418.

22. Майданик Р. А. Виконавчий напис нотаріуса як спосіб захисту цивільних прав: теорія і практика застосування. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 8. С. 96–105.

23. Шишленко В. Г. Правове регулювання та організація діяльності нотаріату України. *Форум права*. 2010. № 4. С. 971–975.

24. Ли́ла-Ба́рська А. В. Про публічно-правовий статус нотаріуса в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 1. 2023. С. 130–134.

25. Денисяк Н. М. Нормативно-правове регулювання нотаріальної діяльності в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 6. С. 93–96.

DUALISTYCZNA NATURA NOTARIATU

W artykule poddano analizie istotę i treść prywatnoprawnych i publicznoprawnych aspektów notariatu, które charakteryzują jego wyjątkową dualistyczną naturę. Autor identyfikuje przejawy prywatnoprawnego charakteru notariatu (niezależne wykonywanie uprawnień w celu ochrony i obrony praw i uzasadnionych interesów osób w sferze prawa prywatnego; świadczenie dodatkowych usług prawnych i technicznych niezwiązanych z czynnościami notarialnymi; sporządzanie dokumentów; udzielanie porad prawnych itp.) Autor wyjaśnia publicznoprawną treść notariatu, która polega na tym, że państwo

przekazuje notariuszowi uprawnienia, w szczególności do przeprowadzania państwowej rejestracji rzeczowych praw do nieruchomości i ich obciążeń, kontroli finansowej itp.

Słowa kluczowe: notariusz, dualizm, prywatnoprawny, publicznoprawny.

DUALISTIC NATURE OF NOTARY

This article delves into the essence and content of both the private-law and public-law aspects of notary, unveiling its unique dualistic nature. The focus is on the legislative and doctrinal understanding of notary, emphasizing its distinctive features. The indicators of the private-law nature of notary are outlined, encompassing the independent exercise of powers to protect and defend the rights and legitimate interests of individuals and legal entities in the private-law sphere. Additionally, the provision of supplementary legal and technical services unrelated to notarial acts, document drafting, and legal advice are explored.

The public-legal dimension of notary is elucidated, highlighting the state's delegation of powers to the notary beyond their notarial function. These delegated powers extend to certifying rights and facts with legal significance, ensuring legal credibility. Notably, this includes responsibilities such as state registration of property rights to real estate, management of encumbrances, financial monitoring, and more.

Keywords: notary, dualism, private law, public law.